

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

В.О. ректора

О.Р. Копієвська

ПРОГРАМА

ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (творчого конкурсу)

**зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»**

для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр»

**на базі повної загальної середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня
«Молодший спеціаліст»**

Ухвалено рішенням приймальної комісії

від 12 травня 2022 р.

Протокол № 3

Перший проректор з науково-педагогічної роботи

Л. М. Степаненко

Відповідальний секретар приймальної комісії

Ю. В. Кратко

Директор інституту практичної культурології
та арт-менеджменту

С. І. Дичковський

Завідувач кафедри мистецтвознавчої експертизи

О. К. Федорук

Програма вступного випробування для абітурієнтів зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» для здобуття освітнього рівня «бакалавр» на основі повної загальної середньої освіти (на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») / укладач Федорук О. К., доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри мистецтвознавчої експертизи. Київ : НАКККіМ, 2022.

У Програмі визначені вимоги до рівня підготовки вступників, які розкривають зміст їхньої фахової підготовки, подані критерії оцінювання відповідей вступників на вступному випробуванні та перелік рекомендованої літератури.

1. Пояснювальна записка

Навчання за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» спрямоване на формування у здобувачів фахових компетентностей у галузі знань 02 «Культура і мистецтво».

Підготовка за цією спеціальністю передбачає наявність у абітурієнта інтелектуальних, творчих та прикладних здібностей, які сприятимуть становленню особистості здобувача, забезпечуватимуть його самореалізацію як у процесі навчання, так і в подальшому формуванні як фахівця.

Вимоги до вступників за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» сприяють виявленню загального культурного рівня, творчого та наукового потенціалу абітурієнтів, їхнього вміння логічно і послідовно формулювати та висловлювати власні думки, аргументувати висновки, орієнтуватися у питаннях історії культури і мистецтва.

Вступним випробуванням за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» є творчий конкурс, який у 2022 році проводиться у вигляді тестування та співбесіди онлайн.

2. Мета та завдання проведення творчого конкурсу

Метою проведення творчого конкурсу є виявлення в абітурієнтів їхньої реальної професійної орієнтації, яка проявляється в обізнаності з основною мистецтвознавчою проблематикою та є запорукою успішного оволодіння здобувачами необхідними фаховими навичками та компетенціями.

Завдання проведення творчого конкурсу

- Оцінити рівень загальних знань абітурієнтів, зокрема, в галузі історії;
- Виявити наявність та рівень базових знань з історії культури світу та України, розуміння специфіки та закономірностей етапів розвитку архітектури та образотворчого мистецтва (від первісної доби до сьогодення);
- Встановити наявність знань щодо історії виникнення та особливостей мистецьких творів різних епох, зокрема, їхньої тематики, композиції, рисунка, світлотіньового моделювання, колірного та фактурного вирішення, стилістичних рис;
- Виявити вміння абітурієнтів орієнтуватися в сучасному культурному просторі України та світу;
- Оцінити рівень аналітичних здібностей абітурієнта, вміння мислити логічно та робити висновки;
- Встановити рівень риторичної підготовки абітурієнта;
- Оцінити вміння аргументувати, формулювати думки та грамотно їх викладати;
- Виявити рівень володіння фаховою термінологією з мистецтвознавства;
- Визначити творчий потенціал абітурієнта у вирішенні нестандартних теоретичних завдань.

3. Порядок проведення творчого конкурсу

Абітурієнти, що вступають на навчання за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» проходять два етапи творчого конкурсу:

1-ий етап – тестування. Тест складається з двох частин (по 20 запитань у кожній): текстова (знання термінології та основних етапів

розвитку мистецтва світу й України) та візуальна (перевірка знань щодо відомих мистецьких творів). Тест розрахований на 45 хвилин.

2-ий етап – співбесіда. Співбесіда відбувається орієнтовно протягом 15 хвилин. Співбесіда має виявити творчий потенціал абітурієнта, його уявлення про фах мистецтвознавця-експерта, розуміння відмінностей видів мистецтва та знання особливостей жанрів образотворчого мистецтва, художніх творів різних епох. Під час співбесіди особлива увага приділяється вмінню абітурієнта логічно мислити та аргументовано й послідовно викладати власні думки.

Теоретичні питання під час співбесіди формулюються відповідно до «Програми вступного випробування».

4. ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (ТВОРЧОГО КОНКУРСУ)

Види мистецтва: архітектура, живопис, графіка, скульптура, декоративно-ужиткове мистецтво.

Жанри образотворчого мистецтва: історичний, батальний, портрет, пейзаж, натюрморт, побутовий жанр.

МИСТЕЦТВО СВІТУ

Мистецтво первісної доби. Розписи доби палеоліту. Палеолітичні Венери.

Мистецтво Давнього Сходу. Виникнення зікрату. Скульптурні зображення людини. Мистецтво гліптики.

Мистецтво Давнього Єгипту. Піраміди Гізе. Скульптура часів Древнього царства. Мистецтво доби Амарни.

Мистецтво доби античності. Ордерна система як основа архітектури Давньої Греції. Людина у мистецтві доби класики. Твори епохи еллінізму (Ніка Самофракійська, Венера Мілоська, Лаокоон).

Архітектура Давнього Риму (акведуки, Колізей, Пантеон).
Скульптурний портрет у Давньому Римі.

Мистецтво Візантії та Середньовіччя. Особливості архітектури собору Св. Софії в Константинополі.

Мистецтво романської доби (розвиток архітектури та розписи).
Мистецтво епохи готики (специфіка архітектури та вітражі соборів у Шартрі, Реймсі, Страсбургу), скульптура готичного часу.

Мистецтво Італійського Ренесансу. Гуманістичні принципи як основа культури доби Відродження. Мистецтво Проторенесансу, Раннього та Високого Відродження. Мистецтво Венеції. Творчість Джотто, Мазаччо, Ботічеллі, Донателло, Леонардо да Вінчі, Мікеланджело Буонаротті, Рафаеля.

Мистецтво Північного Відродження. Творчість Яна ван Ейка, Ієроніма Босха, Альбрехта Дюрера.

Мистецтво 17 століття. Живопис епохи бароко. «Золотий вік» нідерландського живопису. Творчість Караваджо, Пуссена, Рубенса, Рембрандта, Веласкеса.

Мистецтво епохи рококо. Творчість Ватто.

Скульптура і живопис доби класицизму. Живопис романтизму. Творчість Давида, Енгра, Делакруа, Жеріко, Гойї.

Новаторські тенденції у мистецтві імпресіонізму та постімпресіонізму. Творчість Моне, Ренуара, Гогена, Ван Гога, Сезанна.

Мистецтво модерну. Творчість Клімта.

Мистецтво модернізму в Європі. Кубізм. Фовізм. Творчість Пікассо, Матісса, Кандинського.

Візуальне мистецтво ХХ–ХХІ століть. Перформанс, ленд-арт, інсталяція, відео-арт.

МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ

Мистецтво первісної доби в Україні. Кераміка та жіночі фігурки доби Трипілля.

Мистецтво Давньої Русі (архітектура, іконопис). Архітектура, мозаїки та фрески собору Святої Софії в Києві. Творчість іконописця Аліпія.

Мистецтво доби бароко в Україні (собори у Києві та Львові). Розвиток книгодрукування на українських теренах. Творчість Пінзеля.

Мистецтво України ХІХ століття. Класицизм та романтизм у мистецтві України. Архітектура: Качанівка, Софіївка.

Живопис та графіка українських художників. Творчість Т. Шевченка, В. Штернберга, К. Трутовського.

Українське мистецтво кінця ХІХ – початку ХХ століття. Мистецька школа М. Бойчука. Творчість П. Левченка, С. Васильківського, О. Мурашка, А. Петрицького, О. Екстер, В. Кричевського, О. Архипенка, Г. Нарбута, Ф. Кричевського, О. Новаківського, П. Холодного.

Мистецтво України ХХ–ХХІ століть. Монументальне мистецтво 1960–1980-х років. Тенденції розвитку візуального мистецтва кінця ХХ – початку ХХІ століття.

Рекомендована література

1. Антонович Є., Удріс І. Українське мистецтвознавство кінця ХІХ – початку ХХ століття: національне образотворче мистецтво в працях учених київської школи. Київ : Альтерпрес, 2007.
2. Бірюльов Ю. Мистецтво львівської сецесії. Львів : Центр Європи, 2005.
3. Всеукраїнський освітньо-мистецький журнал «Артклас»: ілюстрований каталог. 100 шедеврів мистецтва України ХІХ–ХХІ ст. № 1. Львів : ВД Артклас, 2011.

4. Жаборюк А. Мистецтво живопису і графіки на Україні в першій половині і середині ХІХ століття. Київ-Одеса : Вища школа, 1983.
5. Жаборюк А. Український живопис останньої третини ХІХ – початку ХХ століття. Київ-Одеса : Либідь, 1990.
6. Історія світової та вітчизняної культури: навч. посібник / Юрій М.Ф. Київ : Дакор, 2007.
7. Історія світової та української культури / Греченко В. А., Чорний І. В., Кушнерук В. А., Режко В. А. Київ : Літера, 2000.
8. Історія світової та української культури: підручник для ВНЗ / Греченко В. А., Чорний І. В., Кушнерук В. А., Режко В. А. Київ : Літера ЛТД, 2010.
9. Історія українського мистецтва: у 5 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського; голов. ред. Г. Скрипник; наук. ред. Т. Кара-Васильєва. Київ, 2008–2012.
10. Історія української культури / голов. ред. М. Жулинський. Київ : Наук. думка, 2011. Т. 5. Кн. 1. Українська культура ХХ – початку ХХІ століть.
11. Історія української культури /за ред. І. Крип'якевича. Київ : Либідь, 1994.
12. Історія української та зарубіжної культури: навч. посібник / Клапчук С. М., Білик Б. І., Горбань Ю. А. та ін.; за ред. С. М. Клапчука. 6-те вид. Київ : Знання-Прес, 2007.
13. Кравич Д. П., Овсійчук В. А., Черепанова С. О. Українське мистецтво. Ч. 2. Львів: Світ, 2004.
14. Кравич Д. П., Овсійчук В. А., Черепанова С. О. Українське мистецтво. Ч. 3. Львів: Світ, 2005.
15. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навч. посібник / за ред. А. Яртися, В. Мельника. 2-е вид. Львів : Світ, 2005.
16. Ліндсей Д. Коротка історія культури: у 2 т. Київ, 1995.

17. Лосев І. В. Історія і теорія світової культури: Європейський контекст: навч. посібник / Лосев І. В. Київ : Либідь, 1995.
18. Меднікова Г.С. Українська і зарубіжна культура ХХ століття: навч. посібник. Київ : Знання, 2002.
19. Микола Пимоненко /Авт.-упор. І. Огієвська. Київ : Мистецтво, 1983.
20. Мистецтво України: Енцикл. Т. 1. Київ : Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 1995.
21. Нариси з історії образотворчого мистецтва України ХХ ст. / редкол.: В. Сидоренко (голова) та ін.; Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. В 2 кн. Київ : Інтертехнологія, 2006.
22. Овсійчук В. Класицизм і романтизм в українському мистецтві. Київ : Дніпро, 2001.
23. Огієнко І. Історія українського друкарства. Київ : Либідь, 1994.
24. Олександр Мурашко / Авт.-упор. Л. Членова. Київ : Мистецтво, 1980.
25. Островський Г. Образотворче мистецтво Закарпаття. Київ : Мистецтво, 1974.
26. Памятники градостроительства и архитектуры Украинской ССР: в 4 т. Київ : Будівельник, 1983-1986.
27. Пархоменко И. Василий Штернберг. Київ : Мистецтво, 1978.
28. Петр Левченко / Авт.-сост. М. Безхутрый. Київ : Мистецтво, 1983.
29. Попович М. Нарис історії культури України. Київ, 1998.
30. Рубан В. Забытые имена (рассказы об украинских художниках XIX-начала XX века). Київ : Наукова думка, 1990.
31. Рубан В. Український портретний живопис другої половини ХІХ – початку ХХ століття. Київ : Наукова думка, 1986.
32. Рубан В. Український портретний живопис першої половини ХІХ століття. Київ : Наукова думка, 1984.
33. Скляренко Г. Я. Сучасне мистецтво України. Портрети художників. 3-тє вид. Київ : Huss. 2018.

34. Степовик Д. В. Українське мистецтво першої половини ХІХ століття. Київ: Мистецтво, 1982.
35. Степовик Д. Історія української ікони Х–ХХ століть. Київ : Либідь, 2008.
36. Тимофієнко В. Архітектура і монументальне мистецтво. Терміни та поняття. Київ, 2002.
37. Українська культура: Лекції за ред. Д. Антоновича. Київ : Либідь, 1993.
38. Українська та зарубіжна культура: навч. посіб. / О. Л. Шевнюк. Київ : ЗнанняПрес, 2002.
39. Українське мистецтво та архітектура кінця ХІХ – початку ХХ ст. / Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського. Київ : Наук. думка, 2000.
40. Ходж А. Історія мистецтва: живопис від Джотто до наших днів. Київ : Пелікан, 2012.
41. Шевнюк О. Історія мистецтв: навч. посіб. Київ : Освіта України, 2015.
42. Шмагало Р. Словник митців-педагогів України та з України у світі. Львів: Українські технології, 2002.
43. Щербаківський В. Українське мистецтво. Київ : Либідь, 1995.

5. Система оцінки результатів творчого конкурсу

Результати кожного з етапів творчого конкурсу оцінюються за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів з кожного пункту оцінювання – 25–50 балів.

Елемент оцінювання	Максимальна кількість балів (тестування)	Максимальна кількість балів (співбесіда)
Точність фактичних	50	25

даних		
Повнота відтворення фактів, наявність уміння логічно викладати думку, відповідність висновків		25
Рівень загальних і спеціальних знань	50	25
Уміння аргументувати та грамотно викладати думки		25

Максимальна кількість балів за результатами двох етапів творчого конкурсу – 200 балів. Незадовільною вважається оцінка за творчий конкурс від 1 до 99 балів, отримана за результатами двох етапів творчого конкурсу.

Критерії оцінювання творчого конкурсу

177–200 балів – оцінка «відмінно»: абітурієнт виявив особливі здібності, має високий рівень загальних знань і знань з теорії та історії мистецтва. Вміє самостійно узагальнювати знання та використовувати їх під час тестування і співбесіди, його судження логічно впливають з викладу. Гарно володіє термінологією, демонструє високий рівень базової підготовки.

135–176 балів – оцінка «добре»: абітурієнт всебічно розуміє суть питання, показуючи гарний рівень знань із загальних та фахових питань, відтворюючи фактаж без помилок, але неповно. Вміє узагальнювати та систематизувати інформацію, самостійно виправляє допущені ним помилки, має власну думку щодо зазначених питань.

100–135 балів – оцінка «задовільно»: абітурієнт висвітлює значну частину теоретичного матеріалу, проте ним допущені помилки у викладі фактажу. Виявляє знання та розуміння основних етапів розвитку мистецтва, вміє виправляти власні помилки, але в його розповіді порушена логіка викладу, не завжди вміє робити правильні висновки.

Менше 100 балів – оцінка «незадовільно»: абітурієнт володіє матеріалом фрагментарно, на рівні елементарних понять. Наявні численні суттєві помилки у викладі фактажу. Виклад не завжди є грамотним, логічним та послідовним.